

יחידת לימוד לאייר-סיון

הפיקוח המוסיקלי בחמ"ד

איילה רייכרט - מפקחת ארצית על המוסיקה בחמ"ד וממונה תו"ל אגף לאומניות
אודיה מויאל - מדריכה בחמ"ד יסודי

[כניסה למפגש מקוון יום ראשון ז' אייר \(19.5.19\) 19:00-21:30](#)

הכנס יתקיים, אי"ה, ביום ראשון
ד' בתמוז, תשע"ט (7 ליולי 2019)
בבניי האומה, בירושלים.

כנס מנהיגי חינוך
תשע"ט

למורים
למוזיקה
בחמ"ד

חינוך מוזיקלי יהודי
לעתידי טוב יותר

סדר היום:

התכנסות	09:00-09:30
צלילי פתיחה:	09:30-10:00
יורם זרביב - גיטרסט, מרצה בכיר ומנהל מחלקת המייתרים באקדמיה למוסיקה ולמחול ביחשלים	
מוזמור לנשמה:	10:00-11:15
כלי הנגינה כאמצעי תקשורת במוסיקה היהודית: אודיה מויאל - מדריכה	
לאה אולשר - מוזיקאית ויוצרת	
רונית יעקובי - מוזיקאית ומנחה	
מבט על תבניות מוזיקליות בחמ"ד:	11:15-11:30
איילת רייכרט - מפקחת ארצית על המוזיקה בחמ"ד וממונה תכניות לימודים אמנות	
קול יהודי חדש בשיח המוזיקלי:	11:30-12:30
חנן בן ארי - אמן, יוצר וזמר	

קישור לרישום לכנס מנהיגי חינוך ולסדנאות
יישלח בהמשך מטעם החמ"ד.

להזכירכם:
יום זה הוא חלק מההשתלמות
המקוונת השנתית.
השתתפותכם חשובה!

מזמור לירושלים/עמי נגר

אני לא יכול

ונראה לי שגם לא צריך

להסביר לכם מה ירושלים

לא יכול ונראה לי שגם לא צריך

להסביר לכם מה ירושלים

מן התרגשות כזאת

מן עלייה כזאת

מן הרפתקה כזאת

מן אהובה כזאת

מן ירושלים

אני מטייל

מסתובב ברחובה של עיר

מנסה לספוג מקצת מה שתיתן לי

את כל חושיי מחדד לצליל שבאוויר

אל הסוד שבמשמרת היא קוראת לי

מן התרגשות כזאת..

בימים חולם עלייך

שבי אחרייך לחזות בכך רגע מקרוב

יבנה המקדש עיר ציון תמלא

מזמור לירושלים/עמי נגר

A

F#m7 A/C# Dmaj7 Bm7 C#m7

a ni lo ya chol ve nir e li she gam lo tza rich le has bir la chem ma ye ru sha layim.

Instrumental

5

F#m7 A/C# Dmaj7 Bm7 C#m7

lo ya chol ve nir e li she gam lo tza rich le has bir la chem ma ye ru sha

9

la yim

Instrumental

מזמור לירושלים/עמי נגר

B

F#m G#m7(b5) F#m/A Bm7 Dmaj7 C#m7

mini hi trag shut ³ ca zot min a li ya ca zot min ye ru sha

F#m F#m(b5) F#sus4 F#m

14

la yim

F#m G#m7(b5) F#m/A Bm7 A/C# D B7/D#

16

mini hi trag shut ³ ca zot min a li ya ca zot min har pat ka ca zot min a hu va ca

Bm/D Dmaj7 C#7(#9)

20

zot mini ye ru sha

מזמור לירושלים/עמי נגר

C

F#m7 C#m7 Dmaj7 Bm7 C#m7 F#m7 C#m7 Dmaj7 Bm7 C#m7

la 8vb yim

Instrumental

26 F#m7 C#m7 Dmaj7 Bm7 C#m7 F#m7 C#m7

8va

D

Gmaj7 Dmaj7 Gmaj7 Dmaj7

mim cho lcm a la yich

34 Gmaj7 Dmaj7 Bbmaj7 F

she vi a cha ra ich la cha zot bach re ga mi ka

38 Bm7 C#m7

rov yi

מזמור לירושלים/עמי נגר

D

Gmaj7 Dmaj7 Gmaj7 Dmaj7

mim cho lch a la yich____

34 Gmaj7 Dmaj7 Bbmaj7 F

she vi a cha ra ich____ la cha zot bach re ga mi ka

38 Bm7 C#m7

rov yi

E

F#m C#m D Bm C#m F#m C#m D E

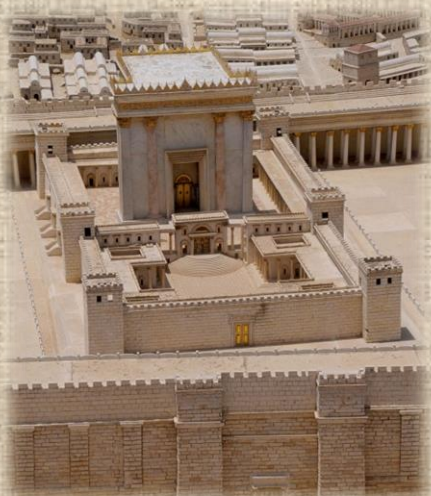
ba ne ha mik dash yi ba ne ha mik da____ ash yi

44 F#m C#m D Bm C#m 1. F#m C#m D E

ba ne ha mik dash ir tzi yon te ma le____ yi

48 2. F#m C#m D

tzi yon te ma le

מזמור לירושלים/שאלות האזנה

- אילו כלים מנגנים בקטע?
- האם ישנו כלי נשיפה בהרכב?
- האם בשיר ישנם קטעי נגינה ללא זמר ששר?
- למה מייחל הזמר בסוף השיר?

סופרן

אלט

טנור

בריטון

אינסטרומנטלי

קטע נגינה פֿלי המבוצע ללא שירה

מגיע מהמילה אינסטרומנט (Instrument) באנגלית

שפירושה פֿלי.

מזמור לירושלים/עמי נגר-הצעה לשיעור

לחצו על התמונה-קישור לקליפ

[קישור לכתבה על השיר](#)

- אילו כלים מנגנים בקטע? (פסנתר, סקסופון, גיטרה בס, מערכת תופים)
- האם ישנו כלי נשיפה בהרכב? (כן, סקסופון סופרן)
- האם בשיר ישנם קטעי נגינה ללא זמר ששר?
- למה מייחל הזמר בסוף השיר?
- מדוע יש מספר סקסופונים?
- התלמידים יכירו את המונח – אינסטרומנטלי.
- התלמידים ישירו בסולפג'ו את חלק E (כולל הקדמה), עם המילים, ולסיום עם השיר.
- התלמידים יזהו את המקומות המצולמים בסרטון.

ירושלים של קודש/מילים: הרב נריה לוח: נעמי שמר

עתה באנו שוב אליך,
חברנו לך יחדו,
בעז העפלנו מגדליך
- בסערת הקרב.

דם נעורים צלול מיין
זרם בפרוץ כל קיר
יתום ושכול ודמעות עין
- למענך העיר.

צונחי צה"ל - טובי בנך,
האדירו שם בגבורים.
הפכו ישועה חומותיך
- תהלה בשערים.

פזמון: ירושלים של קדש.
תקות דור ודור
שמך לנו תמיד -
שיר מזמור.

מאחר כתלנו יושב-תהלות
- מעולם משם לא זז -
שוב מאזין קושב תפלות
כבמקדש מאז.

ולב-הכתל לעגומים
לכל אוֹבֵד, נָדָח.
שפע עז ונחומים
- כמעין יפך.

ומול דביר קדש לברית-ואות
עם תפלין עוטר
ולעמתו מטטפות
קול מבשר ואומר:

עוד יקום לתלפיות
בית-תפלה לכל עמים,
כבשנים קדמוניות
מקדש-כמו-רמים.

וישראל אשר נחית
עם הסגלה
יעלה יבוא עם-זו-קניית
לקראת הגאלה.

פזמון: ירושלים של קדש...

תביאם ותטעם
בנחלת הָהָר
עוד תנשאים ותשמיעם
- בתקע קול שופר.

יבוא גואל לשבי-פשע
בירושלים הבנויה,
קומי אורי בפרדות וישע
ציון - הללי-יה!

פזמון: ירושלים של קדש....

ירושלים של קודש/רקע

הרב נריה היה ידוע באהבתו הגדולה לשירה,

לעיתים קרובות היה לוקח מנגינות קיימות ומלביש אותן על תפילות או על מילים שחיבר בעצמו.

השיר ירושלים של קודש חובר ע"י הרב נריה לאחר שחרור ירושלים, עם ישראל שר אז את "ירושלים של זהב", שכתבה והלחינה המשוררת נעמי שמר וגם השיר "ירושלים של ברזל" של הצנחן מאיר אריאל שנתן והשלים עוד נדבך לסיפורה של ירושלים.

ביקש הרב נריה להעלות את השיר בקודש וחיבר בהשראתו 32 בתים שחולשים על תקופת האבות, המלכים, בית המקדש והחורבן, הניצחון של ששת הימים, תפילה ובניית הבית השלישי וגאולת ישראל.

הפזמון בשיר לא חוזר במבנה אחיד, הוא יכול להופיע לאחר שניים או שלושה בתים וגם אחרי חמישה. לימים השיר הולחן ע"י יוסי קירש ולביצוע נבחרו מספר מועט של בתים.

ירושלים של קודש/הצעה לשיעור

- התלמידים ישירו את הפזמון של ירושלים של זהב במילותיו המקוריות לאחר מכן יתבקשו לשיר כל אחד בלב את מילות הפזמון ירושלים של קודש במנגינה של ירושלים של זהב.
- התלמידים שרים את הפזמון עם המנגינה של נעמי שמר.
- התלמידים יאזינו לרקע על השיר (מצורף בשקופית).
- באיזה נושא מתמקד הרב נריה בבתים המופיעים בשקופית. (כיבוש הכותל, מקום התפילה כיום, גאולה)
- התלמידים ישירו את הבתים והפזמון במנגינת ירושלים של זהב.
- התלמידים יאזינו לשיר המצורף (בשקופית) ויענו :
- אילו מילים מופיעות בשיר?
- במה דומים הלחנים ששרו? (מנגינה רגועה ולירית, פזמון בעל אופי המנוני)
(הַמָּנוֹן ביוונית: Hymnos, באנגלית: Hymn, = שיר שבח)
- התלמידים ישירו את הבתים האחרונים והפזמון במנגינתו של יוסי קירש

מי ברכב/ מילים : רפאל ספורטה לחן : עמיאל עמירן (פוגצ'וב)

מי בָּרֶכֶב, מי בָּרָגֶל,

מי יִצְעַד בַּסֶּדֶךְ?

מי בָּרֵאשׁ יִשָּׂא הַדָּגֶל,

וּבֵתֶף מִי יָד?

הַדָּ בֵּתֶף, בְּמַצְלֵתִים,

בְּשָׁלִישׁ, בְּצִלְצֵל!

נַעֲלָה נָא לִירוּשָׁלַיִם,

שֵׁם נְחֻלָּה כָּל הַלֵּיל.

להאזנה בזמר רשת

מי ברכב
הצעת תזמור קל
לכלי הקשה

Women

Tambourine

Triangle

Cymbal

6

W.

Tamb.

Trgl

Cym.

13

W.

Tamb.

Trgl

Cym.

חומרי למידה נוספים:

❖ [חוברת מזמור שיר ח'-ירושלים אורו של עולם](#)

❖ [חוברת מזמור שיר-מזמורים, תפילות ושירים עמ' 151 \(בשיתוף מחשבת ישראל\)](#)

❖ [אקדמיה ברשת-חומרים שבועות ויום ירושלים](#)

